

LUNDAGENEALOGEN

MEDLEMSBLAD FÖR
LUNDS SLÄKTFORSKARFÖRENING

Nr 2 2011

Innehåll

Styrelsen, m.m.

Reflektioner

Olof Andrén – Lundastudent på 1840 talet,
präst och emigrant

Projekt "Oäkta barn"

Saxat från Lunds Weckoblad

Forskningen kring Norra Nöbbelöv

Släktforskningens dag år 2011

En sjöman dyker upp efter 147 år

Till salu hos Lsf

Född på en flygel

Ny hemsida för Lsf

Elvans år

Nya böcker

Höstens program 2011

Bilagor (endast till medlemmar)

Medlemslista

Program hösten 2011

sensus
STUDIEFÖRBUND

Våra medlemsarrangemang och kopiering av vår medlemstidning "Lundagenealogen" sker i samarbete med Sensus Studieförbund.

Lunds Släktforskarförening LSF

Org.nr: 802420-3997

E-post: lsf@sgf.m.se

Hemsida www.sgf.m.se/lund

c/o Kerstin Olsson, Warholms väg 8C 224 65 Lund

Medlemsavgiften är 150 kr/år och sätts in på pg. 498 47 45-2.

Makar/samboende betalar 200:- kr tillsammans!

samt 190:- för enskild medlem bosatt utomlands.

Styrelse:

Ordförande: Kerstin Olsson, 046-211 31 02

e-post: kirra.olsson@gmail.com

Vice ordförande: Ingemar Åkesson, 046-14 32 50

e-post: ingemar.046143250@telia.com

Sekreterare: Jan-Erik Norne

e-post: janeriknorne@gmail.com

Kassör: Rolf Nilsson, 0705-149687

e-post: rolf-h.nilsson@telia.com

Eva von Rosen

e-post: ev_rosen@hotmail.com

Anders Lindberg

e-post: aelindberg2004@yahoo.se

Margareta Wickström, 046- 13 31 51

e-post: margaretaie.wickstrom@gmail.com

Rolf Carlsson

e-post: rolf@litorinadalen.se

Karolina Widell, 0706-706477

e-post: karolina.widell@gmail.com

Revisorer: Stig Aronsson, 046-70 97 55 (sammankallande), Anders Larsson, 040-40 02 33

Eva Wisbrant som revisorssuppleant.

Valberedning: 2 st vakanta tjänster

Föreningen, som hade 135 st medlemmar vid utgången av år 2010, är ansluten till Skånes Genealogiska Förbund, och Sveriges Släktforskarförbund

Biblioteket finns på Arkiv Centrum Syd, Porfyrvägen 20 i Lund.

Öppet: torsdagar 9-12

Reflektion

Intresset för genealogi verkar fortfarande vara stort världen över och vi har god draghjälp av massmedia. Programmet "Vem tror du att du är", som BBC startade för sju år sedan, har fått efterföljare i många länder. I sommar har SVT visat en serie amerikanska avsnitt och i höst kommer det åtta nya svenska program. De, som medverkar, är Torsten Flinck, Suzanne Reuter, Lena André, Rickard Wolff, Måns Herngren, Barbro "Lill-Babs" Svensson, Dregen och Caroline af Ugglas. Personligen ser jag dessa program som ren underhållning men hoppas på, att det skall väcka en nyfikenhet, som i sin tur genererar nya släktforskare.

Nya och unga släktforskare använder sig oftast av Internet, vilket i sin tur ställer krav på kursverksamhet men det är också viktigt att släktforskarföreningarna visar vägen till en aktiv och seriös forskning. Min oro är därför stor när vi blir färre och färre, som vill arbeta inom föreningslivet. Närmast exempel är vår egen förening. Vid årsmötet avgick 2/3 av vår valberedning och det visade sig omöjligt att intressera några nya till denna uppgift både före och under årsmötet. Man beslöt då på årsmötet att lämna över uppdraget till styrelsen, som i skrivande stund också misslyckats med uppgiften. Detta är allvarligt om vi vill att föreningen skall leva vidare som en seriös förening. Jag vädjar till alla medlemmar att hjälpa oss med detta problem och har du möjlighet att ställa upp så hör av dig till någon i styrelsen. Våra adresser hittar du på föregående sida. **En fungerande förening måste ha en valberedning!**

Under våren och försommaren har besökare på Arkivcentrum Syd (ACS) kunnat iaktta, att tillbyggnaden går med en rasande fart och beräknas vara klart någon gång under år 2012. Äldre släktforskare kommer kanske till en början sakna Landsarkivets gamla lokaler på Dalbyvägen men att ha arkiven samlade på en plats låter lockande. Bekvämligheten för oss forskare blir med all säkerhet större och vem kommer att sakna stolarna i den gamla forskarsalen, definitivt inte jag. Sedan återstår bara att se vilket öde den drygt hundraåriga byggnaden skall få. Kommer säkert att dras i långbänk med hjälp av våra dagstidningar.

Under året har hyllmeter efter hyllmeter av kyrkböcker forslats in till landsarkivet och det är endast ett fåtal församlingar, som har sina böcker kvar på sina pastors-expeditioner. En lista på församlingar, som lämnat in, finner du på landsarkivets hemsida.

Den 26 augusti åker jag med släktforskarvänner till Norrköping för att delta i Släktforskarveckan. Förutom Ordförandekonferens och Förbundsstämma hoppas jag få tillfälle att lyssna på föredrag m.m. Säkert blir det extra festligt i anledning av att Riksförbundet firar sina 25 år. Skulle vara roligt om vi kunde ses där men jag hoppas också på välbesökta föreningskvällar under hösten.

Kerstin Olsson, ordf.

Olof Andrén – Lundastudent på 1840-talet, präst och emigrant.

Olof Christian Telemaque Andrén (ursprungligen Andersson) föddes den 21 sept. 1824 i S:t Petri, Malmö.

Hans föräldrar var handlanden Kristian Andersson (f. i Vanstad 1799) och dennes hustru Ingri Johanna Malmqvist, född i Köpenhamn.

Många läsare förknippar nog Andrén med Augustanasynoden. Ni har rätt. Olof blev faderlös vid fyra års ålder, även modern dog något år senare. Husrum fick gossen hos en farbror, Per Andersson, men för uppehållet fick han anlita en för fattiga gossar på den tiden vanlig utväg – kostdagar. Farbrodern skulle visa sig hård och Olof fick en svår tid.

Den föräldralöse omhulldades en tid ömt av fruarna Qvensel och Nauman. Olof tog studenten i Lund 1841. Det fanns inte några ekonomiska förutsättningar för vidare studier utan Olof blev informator på Samseryd i S. Hestra i Småland. Han höll sina första predikningar i Hestra kyrka. 1845 på hösten var Olof i Lund för att börja studera teologi. Knapert blev studentlivet, han tog tjänst som lärare i en flickpension en timme per dag, fick för det 4 rdr rmt i månaden. Det var ibland så eländigt att Olof inte hade något att äta och ingen ved till kakelugnen. En moster i Ystad räddade vid ett tillfälle situationen genom att sända 9 rdr, men hon skrev i brevet ”En riksdaler för en hushållare är mera värd än *hundra* för en slösare”. Olofs dagliga liv som fattig men flitig student började kl. 4 på morgonen, hans frukost och kvällsvard bestod av mjölk och bröd, kanske någon gång med litet smör på. Mot slutet av studenttiden fick han av en kamrat en kaffekokare jämte malet kaffe och hugget socker

Från ett matställe, vars ägarinna av studenterna kallades ”mamma Ohm” hämtades middag, bestående av två rätter, som två kamrater sinsemellan delade mot en ersättning av 4 rdr vardera i månaden

Olof tog våren 1847 sin teoretisk-teologiska examen, följande termin studerade han praktisk teologi för teol.adjunkten, sedermera professorn och slutligen biskopen E.G. Bring. Olof kom även i kontakt med docenten, sedermera professorn och domprosten C. Olbers.

Efter prästvigningen ändrades efternamnet från Andersson till Andrén, detta på biskop Faxes önskan. Andrén tjänstgjorde som pastorsadjunkt i Arrie, Osby, Källs-Nöbbelöv och Karlshamn och Asarum. I Osby träffade han sin blivande hustru, Matilda Pihl, dotter till pastorsadjunkten och klockaren i Osby, Nils Henrik Pihl.

Under 1854 och 1855 utvandrade många från Småland och Östergötland till Nordamerika och tog då vägen över Karlshamn. Under deras vistelse där lärde många känna prästen Olof Andrén. Han besökte dem i deras logement, han höll gudstjänster. Själv blev han i augusti 1855 kallad till Moline i Illinois som präst i en nybildad svensk-luthersk församling. Andrén sökte och fick sex års tjänstledighet, han ville småningom återvända hem till Sverige.

Överresan blev besvärlig, A. åkte ”2:dra kajutan” och delade hytt med ett dussin personer. Han ville inte att hans församling i USA skulle drabbas av onödiga kostnader. Färden gick via Lübeck och Hamburg, den 1 juli lämnade man Cuxhaven vid Elbes mynning och den 28 juli var man i New York, for sedan 228 svenska mil till Chicago med tåg, sedan 27 mil ytterligare till Moline. Den svenska församlingen bestod av högst 500 personer.

Makarna Andrén levde mycket enkelt, hade inte råd med tjänstefolk.

Frun fick sköta klockaretjänsten i den lilla kyrkan. Som orgel användes ett "melodion".

Andrén medverkade vid bildandet av Augustasynoden och man startade snart ett läroverk, men detta först efter att ha sökt samla in pengar på olika sätt.

Andrén sändes till Sverige för att försöka samla in medel. Precis efter hemkomsten besökte han Lund och dess Missions-sällskaps årsmöte. Där fick han bidrag med 2 000 kr. Andrén fortsatte sina insamlingsresor och till slut kunde 30 000 kr sändas till synoden. Av hälsoskäl beslöt Andrén att stanna i Sverige. Han var 1861—1863 vice pastor i Billinge och Röstånga, men kom det senare året åter till Blekinge och Asarum, först som hjälppräst men från 1866 som kyrkoherde. Två barn hade fötts i Illinois, ett barn i Billinge och familjen kunde flytta in i den rymliga prästgården i Asarum. Här föddes ytterligare fem barn. Det blev en arbetsam tid i Asarum, 5 000 nattvardsgäster per år och 300 barndop!

11 juni 1869 avled Andrén av tyfus. Han hade fått smittan vid besök hos några sjuka församlingsbor.

Skrivaren av dessa rader har konstaterat att det finns några Ohm skrivna i Lund vid mitten av 1840-talet, en av dessa bör ha varit "mamma Ohm". På Internet fann jag: "Ingrid Ohm, född Lundström den 23 april 1778. Hon var gift med traktör F. Ohm och de bodde i Lund. Ingrid Ohm dog i Lund 21/11 1856". Jag fann "mamma Ohm" boende på nr 304 i Clemens Rote åren 1842—1845, mycket riktigt änka efter traktören Ohm.

Litet om anorna finns på <http://www.genvagar.nu/show.asp?PersonId=13926>

En biografi på engelska: "Olof Christian Telemak Andrén, Ambassador of Good Will" (Augustana Historical Society, 1954), skriven av Oskar N. Olson.

Källor:
Lunds Stifts Julbok 1916.
Carlquist: Lunds Stifts Herdaminne, serie II biografier, 13 B.
Kyrkböcker Malmö S:t Petri.
Hfl Lunds stadsförsamling AI:26.

Bo Nordenfors

Projekt ”Oäkta barn”.

Efter att ha registrerat ”oäkta barn” i Hardeberga under hösten bestämde jag mig för att fortsätta med SGF:s projektarbete och startade med glatt mod registrering inom Lunds stadsförsamling (Lunds domkyrkoförsamling). Som jag misstänkte från början är detta ett arbete som kommer att ta lång tid. De ”oäkta barnen”, som är födda utanför äktenskapet och därför har okänd fader i våra kyrkböcker, är helt klart många i städerna. I Skåne är de kanske flest i Lund- och Malmöområdet, som hade väletablerade barnbördshus och hit kom ofta de ogifta kvinnorna för att föda sina barn. Projektets mål är att förutom registrering försöka finna fäderna till dessa barn. Allt för att vi släktforskare i framtiden skall kunna fylla i våra ”tomma hål” i våra släktträd. Men jag är också övertygad om, att man genom dessa registreringar och sammanställningar, även kan få ut andra intressanta funderingar och resultat. I raderna med kalla fakta och inte minst mellan raderna är det inte så svårt att ana tragedier.

Jag började registrera dessa barn och mödrar från år 1917 och har sedan gått bakåt i tiden. Inbillar mig att detta tillvägagångssätt skall göra det lättare att läsa gammal och ibland svårtydd text. Av tidigare erfarenhet genom släktforskning i Lunds stadsförsamling, vet jag, att de som skrev kyrkböckerna knappast kan tilldelas högsta betyg i välskrivning. Efter två dagars arbete på Landsarkivets huvuddepå fann jag följande från åren 1915-1917:

164 mödrar med oäkta barn och fader okänd. Av dessa 164 mödrar var 13 st. antecknade som okända men deras födelsedata var införda. Oftast var det barnmorskorna som anmält barnet till dopet. I några av fallen fanns det anteckningar om adoptions- och fosterföräldrar.

Eftersom dessa mödrar var ogifta och därför måste ha en egen försörjning har de också fått inskrivet sina yrkestitlar med få undantag. I den egna släktforskningen är det, för oss flesta, piga och hustru som dominerar. Kvinnorna i det här projektet kan på så sätt berätta ytterligare en bit om vårt samhälle för snart 100 år sedan.

Yrkesfördelningen såg ut så här (1915-1917):

Tjänarinna: 65	Hårfrisörska: 1
Fabriksarbeterska: 7	Maskinstickerska: 1
Hushållerska: 6	Kokerska: 1
Väverska: 6	Västsömmerska: 1
Städerska: 6	Bagerska: 1
Sömmerska: 5	Cigarrarbeterska: 1
Textilarbeterska: 4	Stickerska: 1
Servitris: 3	Rörläggardotter: 1
Änka: 3	Köksbiträde: 1
Hemmadotter: 3	Sockerfabriksarbeterska: 1
Tvätterska: 3	Handelsidkerska: 1
Åbodotter: 2	Borstbinderska: 1

Fröken: 2
Butiksbiträde: 2
Bryggeriarbeterska: 1
Uppasserska: 1
Husföreståndarinna: 1
Arbetande änka: 1
Frånskild styrmanshustru: 1

Konstväverska: 1
Kontorist: 1
Skofabriksarbeterska: 1
Källskänka: 1
Bageriföreståndare: 1
Ensamboende hustru: 1
Arbeterskan: 1

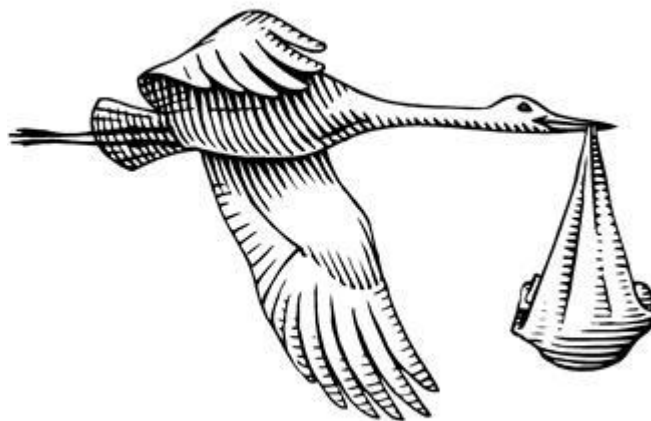
Att gå utanför sina egna anor i släktforskningen och arbeta med små och/eller stora projekt har för mig blivit angeläget. Kännedom om andra geografiska områden, nya vinklingar och inte minst nya kontakter med andra släktforskare har berikat min fritidssysselsättning. Att arbeta med projekt, som i framtiden kan hjälpa andra släktforskare, vill jag varmt rekommendera. Varje vecka möter jag släktforskare på Landsarkivet, som fortfarande idogt håller på med projektet "Namn åt de döda" och numera också de som arbetar med projektet "Oäkta barn". Intresset för det senare är stort. Det vittnar även Elisabeth Reutersvärd's nyutkomna bok "Fader okänd" om, vars efterfråga är stor.

Var inte rädd för gammal och ev. svårläst text. Träning ger färdighet och i projektet ingår personer med långvarig erfarenhet och kunskap, som därför kan vara behjälpliga med efterkontroller. Är du en av dem som tycker att detta verkar intressant och skulle vilja hjälpa till med detta, så anmäl dig till vår föreningsmedlem Berit Aronsson (berit@sgf.m.se).

I projektgruppen ingår: Ingrid Nilsson, Thord Bylund, Elisabeth Reutersvärd, Niklas Hertzman, Berit Aronsson, Jan Nilsson och Anna Martinsson.

Så är vi en hel del personer, som även arbetar med registreringen, däribland

Kerstin Olsson

Saxat från
Lunds Weckoblad

Forskning kring Norra Nöbbelöv

Att forska i andra källor var en av målsättningarna när vi drog igång projektet kring Norra Nöbbelöv, en annan var att vi samtidigt kunde göra något för föreningen och de forskare som har rötter i denna församling.

Nöbbelöv var en relativt liten socken innan man kom att tillhöra Lund, och att man i början av 1970-talet satte igång med villabebyggelse. Det är också historisk mark- här stod "Slaget vid Lund". Inför utbyggnaden gjorde flera studenter vid etnologiska institutionen, uppsatser om det tidigare livet i Nöbbelöv. Det har också skrivits en del böcker om församlingen. Det finns som ni förstår massor av material att leta i, som deltagarna i cirkeln ivrigt kunnat konstatera.

Husförhörslängderna börjar 1795 och det är från detta år och 100 år framåt, som vi gjort den huvudsakliga kartläggningen. Det fanns 12 gårdsnummer och från de 7 första har deltagarna försökt kartlägga befolkningen närmre och se deras roll i samhället. Några av gårdarna kan man följa ända ner till tiden för "Slaget vid Lund". Det visar sig också att många av innevånarna i slutet av 1800-talet, på ett eller annat sätt är släkt med varandra. Kopplingen till St.Råby, Vallkärra, Stångby och S:t Peters Kloster är också stor.

Om intresse finns fortsätter vi arbetet i höst. Vi välkomnar nya deltagare som kan ta sig an de andra gårdarna. Det finns många fler handlingar, som man kan hitta uppgifter i, så projektet är på inget sätt avslutat.

Norra Nöbbelöv nr 3

Släktforskningens Dag år 2011

Tidigare samarbete med Stadsbiblioteket kunde i år återupptas och vår förening, tillsammans med bibliotekarie Helena Holmström Berntsson, kunde bjuda på en trevlig och innehållsrik dag, lördagen den 19 mars. Under denna Släktforskningens dag var bibliotekets atriumgård fylld av intresserade besökare från kl. 11.00 till kl. 16.00.

Vi hade tre ”stationer” där vi med hjälp av personlig service och datorer kunde informera och delge allmänheten goda råd angående släktforskning. Dessa ”stationer” var livligt besökta och Ingemar Åkesson, Anders Lindberg och Kerstin Olsson var fullt sysselsatta fram till stängningsdag.

Förutom skärmväggar med information om vår förening kunde Eva von Rosen och Per-Arne Nilsson även erbjuda personlig sådan. Till allas vår glädje blev resultatet ett flertal nya medlemmar. Samtidigt skedde också försäljning av våra böcker, Skånekartan och Råbyskivorna.

Gösta Gansmark och Åke Moberg inledde dagen med föredrag och demonstration om och av Demografisk Databas Södra Sverige (DDSS). Intresset var stort och vi räknade till cirka 60 sittande åhörare.

Eftermiddagens föredrag, ”Ett osedligt leverne”, hölls av Guno Haskå och var också välbesökt och uppskattat.

Som ordförande i Lunds släktforskarförening vill jag tacka alla inblandade såväl i föreningen som på Stadsbiblioteket för att ni gjorde Släktforskningens dag till vad den blev. Vi hoppas alla att det skall kunna upprepas nästa år och nästa år...

Kerstin Olsson

Lite fotografier ifrån stadsbiblioteket

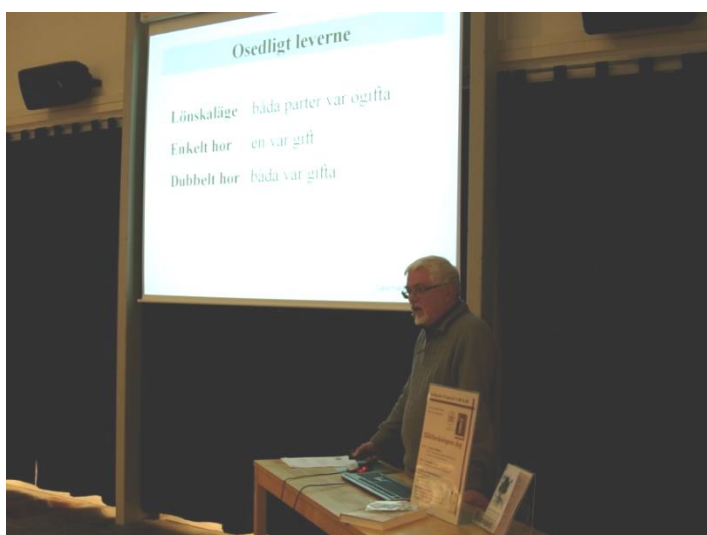
Åhörarna till föredragen börjar samlas.

Gösta Gansmark och Åke Moberg förbereder sig för föredrag och demonstration om och av DDSS

Åke Moberg
Gösta Gansmark
Kerstin Olsson

Guno Haskå
håller föredrag
”Om
osedligt leverne”

En sjöman dyker upp efter 147 år

Min mormors anor har jag inte ägnat många tankar på de senaste tio åren. Helt oväntat får jag våren 2011 anledning att bena ut sidogrenar, som för alltid kunde varit glömda. En dag i mars får jag ett telefonsamtal, som raskt väcker mig till liv och blir början på en spännande resa i tid och rum. Var jag måne släkt med Jöns Persson född 1836 i Tosteberga, Trolle-Ljungby? Frågan kom via mobilen när jag stod i kassakön på ICA. Jag lovade återkomma snarast. Hjärtat bankade hårt, här var kanske något kul på gång! Det var en känd person i släktforskarvärlden, som ringde upp.

Väl hemma fann jag snabbt att Jöns var min mormors morfars bror. Jag visste inget mer än födelsedata och föräldrar. Men visst fanns Jöns i släkträdet, som jag för åtta år sen sänt in till DIS och dess databas DISBYT. DIS= Föreningen för datorhjälp i släktforskningen, som har en databas kallad DISBYT, dit medlemmar kan sända in sina forskningsresultat.

Personligen har jag haft mycket glädje av den där databasen, den har lett till många nya forskarkontakter och åtskilliga nya små bidrag till det egna släkträdet. Mormors morfars bror skulle komma att tillföra långt mer än vad jag någonsin kunde tro till min forskning och kom nästan mina emigrantfynd i USA att blekna bort.

Jöns hade försvunnit till Australien, levt i mer än 90 år och haft cirka tolv barn. Nu skulle man göra ett program i TV, den australiensiska versionen av ”Vem tror du att du är?”, med en kändis som är ättling till Jöns.

Lokal forskning blev nu ett måste, jag fick avsätta tid för besök på såväl Landsarkivet på Dalbyvägen i Lund som på Arkivcentrum Syd, för produktionsbolaget i Perth ville ha kött på benen. Jöns var son till en åbo i Tosteberga, Trolle-Ljungby. Byn ligger där än, i stort sett alla där liksom i andra byar i socknen var beroende av godsherren på Trolle-Ljungby, som ägde det mesta av marken. Tosteberga har sedan gammalt en liten fiskehamn men är kanske idag mest känt för sitt naturreservat, Tosteberga ängar, där det i maj månad finns ymnigt med orkidéer, gullvivor och backsippor. I slånbärsbuskarna drillar näktergalen.

Jöns fars torparkontrakt återfanns i Trolle-Ljungbys godsarkiv på Arkivcentrum Syd. Jag fick från Perth veta att Jöns kommit till Australien redan 1864. Han hade länge varit skriven som obefintlig i husförhörslängderna i Ivetofta socken, till vilken socken han en gång hade kommit som dräng.

Alltså fanns Jöns inte i utflyttningslängder, ej heller i emigrantskivorna. Sjömanshusen, då? Vilken enorm tur jag hade, efter tio minuters bläddrande i Sölvesborgs sjömanshusregister fann jag jungmannen Jöns från Tosteberga påmönstrad på jakten ”Antonia”, förd av kapten Larsson, detta hände sig den 19 april 1864. Jöns mönstrade av i Bergen, Norge, den 4 juni 1864. Enligt mina sagesmän i Perth for han via England och hamnade alltså i Australien. Skeppet han for med, lär vara mycket känt i fackkretsar.

Städjobrev mellan Trolle-Ljungby gods och Per Pålsson

Går N:o 5. Lasseberga Pehr Pålsson

Hitt skilja på Gårhuset, N:o 5. Lasseberga Luit.
 het gnuade förre hushållaren Olof Jön.
 Blauen frivillige affärsstap blifvit lärlig,
 utbaser härigenom hvarannan Pehr Pålsson
 med vilken, ett med alla liffacten för en av
 skändlig vändel, hvar lydend och koret uti
 allt förre Januari af 1780 aflyttat eller af
 dett vagnad anbefallet. Underfaller för
 allt Gårdens ändan i Laga skänd. Arlige
 Rådhan förut ^{utl. Gårhuset förut i öfver för utgå} tillräckligt
 hade därvidt på egen högt ~~anvitt~~
~~med~~ med, som påfordrar utgård. ^{utl. Gårhuset}
 på något sätt hvar aflyttat skager
 eller andra äger.

När det dette af Pehr Pålsson fullgord
 kan som en en vändel befällning, för för
 som i Laga arlagge den 14. Mars 1780
 vara förvisad, men i fördel af
 förhållande försinnad, ad som Skatörats
 med Laga fordrag förklarad.

Öfver den 5. Mars 1780

Ollaga Gårhuset N:o 5. Lasseberga
 utl. fullmakt

Pehr Pålsson

Dette Städjobrev förklarad jag mig härigenom till alla
 delar efterlefnad, förklarad Trolle-Ljungby den 14. Mars
 1780.
 Pålsson
 J. Pålsson

86

Källa: Arkivförteckning Trolle-Ljungby godsarkiv SE/LLA/30538/C/1

Ur liggare från Sölveborgs Sjömanshus

Till salu hos Lsf

FÖDD PÅ EN FLYGEL

En spännande titel på en memoarbok? Kunde varit. Det var min svärmor som meddelade mig sin födelseort.

Flygeln var en flygelbyggnad vid Hyby gård. Vi hamnar i en statarfamilj. Svärmors mor var kristnad till **Alma** Henrietta Bernhardina. Hennes dotter med husaren Johan Schönback Berg döpte man till **Dora** Majken. Året var 1913.

Svärmors mor Alma var i sin tur född 1887 i Halmstad (N) av Elisabeth Jansdotter och Sven Hansson Rosensköld, mer om honom nedan. Elisabeth f. 1859 var från Frändefors i Dalsland och hennes far var kakelugnsmakare från Uddevalla och dog tidigt, dottern var två år. Det tog många år innan jag började leta på den släktgrenen, men den förde till trakten av Uddevalla och till en borgarsläkt Rehn, det var Elisabeths farmors morfar Samuel Dietrich Rehn, som verkade i staden på 1760-talet. Jag hade i mitt sökande ibland stor nytta av de register, som tillhandahålls gratis av Släktdata, www.slaktdata.org. Är man inte bekant med geografien i Älvsborgs län och annorstädes kan avskrifter i register vara bra. Ni, som använder er av DDSS håller nog med. Lätt som en plätt att gå in i rätt kyrkbok sen!

Almas far var skomakaren Sven Hansson Rosensköld f. 1856 i Södra Sandby, son till husmannen Hans Sonesson f. i Norrvidinge 1812, som i sin tur var son till dragonen Sone Torngren född i Torrlösa 1762. Om Sone kan man i Centrala Soldatregistret läsa:

Regemente: Skånes husarregemente

Kompani: FLENINGE

Socken: Västra Broby

Rote: Ormastorp 1.

Almas mor var Bengta Pålsdotter f. 1823 i Södra Sandby. På mödernet kom Bengta från Stångby. Rosensköld, det namnet studsade jag ju litet över en gång. En av svärmors släktingar ville försköna anorna en aning så hon menade att Rosenskölds var nära släkt med Munck af Rosenschöld. Det var en dröm. Det tog mig en hel del tid att undersöka saken. Sanningen var inte så kul för den, som drömde drömmen om anknytning till adeln. Sånt får man ta. Möjligen hade någons kortvariga vistelse vid Säbyholm 1919 i Säby socken utanför Landskrona satt fantasin i rörelse. I staden fanns ju onekligen M. af R. Skomakaren Sven Hansson Rosensköld var en kringflackande natur, kan man tycka, jag har följt honom kors och tvärs i Södra Sverige. Han slutade sina dagar i Kungälv.

Svärmor med familj startade i Hyby, men var en tid även i Revinge och i Barsebäck men återvände till Hyby 1926, eventuellt tidigare. Visst badade svärmor i Pude sjö, även kallad Pude håla.

Svärmors far, Johan Schönback Berg, var född 1878 i Blentarp, som oä son till Kerstin Larsdotter, f. 1842 i Blentarp. Hennes far var Lars Jönsson f. 1803 i Everlov. Kerstin Larsdotter hade flera oä barn, förutom Johan fick hon tre söner, som levde till vuxen ålder. En av dem, Alfred Schönback Strid, f. i Blentarp nr 17 år 1880, emigrerade till Minnesota 1919. Hans hustru var Anna Maria Andersson f. i Lomma 1882. De hade två döttrar och en son. Alla levde och dog i Minnesota. Strid blev Streed där borta.

Husaren Johan Schönbäck Berg var dräng innan han tog värvning vid Kronprinsens Husarer. Han tillhörde Andra Skvadronens manskap. Johan avled 1944 i Hyby och ligger jämte sin hustru Alma begravd i Malmö. Alma dog 1964. Hon hade som statarhustru haft ett slitsamt liv och varit med om mycket.

I vårt familjearkiv finns en del foton, bland annat ett med mjölkerskorna på Hyby år 1926.

De flesta är identifierade,
Hästen heter Adam, mannen som körde var Nils Petter,

sedan från vänster:
Lundgren, Anna
Svensson, Alma Berg,
Alma Nilsson, Maria
Tilly, Karin Persson (?),
Ellen Hagman och
Anna Karlsson. Kortet
taget på backen ovanför
Pude sjö. Korna
mjölkades tre gånger
dagligen.

Det andra fotot är

Svärmor Dora med
klasskamrater i Hyby,
Hon är nr 5 från
vänster i nedre raden.

Bo Nordenfors

**Det vackra huset i Möllebergsbacken:
om 150 år av turism vid Kullabergsfot**
av Erik Magnusson.
Monitorförlaget, 2009.

Boken som handlar om det sedan länge nedlagda badhotellet Mölleberg spänner över 150 år. Den skildrar hur turismen under 1800-talets senare decennier slog rot vid Kullaberg och hur världshändelserna – världskrig, kristider och nazismens frammarsch – utgjorde en ständig referens i en by som på en gång var provinsiell och internationell. När Mölle förändrades under kalla kriget omvandlades Hotell Mölleberg från lyxhotell till spökhus, sedan till danshak och Loco Palade, Sveriges första diskotek. Därefter till galleri och säte för Europas största modelljärnväg för att till sist ombildas till bostadsrätter.

Reformation och erkännande
Skilsmäsoärenden under den tidiga reformationsprocessen i
Malmö 1527-1542
av Sinikka Neuhaus.
Lunds Universitet, 2009. Centrum för teologi och religionsvetenskap

Författaren har undersökt hur det var att skiljas på 1500-talet genom rättsliga dokument från perioden 1514-1540, vilka belyser hur Malmö rådhusrätt hanterade olika äktenskapsärenden, däribland sex protokoll med skilsmässodomar. Dessa finns inskrivna i *Malmö Rådstueprotokol (stadsbok) 1503-1548*.

I fem av de sex ärendena dömde rådhusrätten till skilsmässa till att vara ”kvitt, fri, ledig och lös”. Detta gjorde den danske kungen Christian III missnöjd och 1542 inrättade kungen en särskild äktenskapsdomstol, tamperrätten, med hänvisning till ”stor oskicklighet i horsaker”. Förmodligen syftade kungen på utvecklingen i Malmö vars rådhusrätt framtogs rätten att upplösa äktenskap. Orsaker till skilsmässa var oftast hor, misshandel och prästäktenskap. Prästers rätt att gifta sig efter reformationens införande väckte starka känslor och skapade konflikter. Varje avgörande av en sådan konflikt till prästparets fördel var samtidigt en legitimering av en ny reformatorisk rättsordning i staden.

Birgitta Calagos

Lunds Släktforskarförening hösten 2011 Program

- Måndagen den 5 september
Kl. 19.00
- ”Kända familjer i Lund under 1800-talet.”**
Föredrag av Eva-Helen Ulvros.
Lokal: Träffpunkt Laurentiigatan 18 (till vänster in på gården).
- Måndagen den 26 september
Kl. 19.00
- Föreningskväll. ”Att använda internet i släktforskningen”.**
Karolina Widell ger oss användartips samt presenterar föreningens nya hemsida. Kvällen ger också möjlighet till samvaro och diskussion. SGF medverkar med bokbord och CD-skivor
Lokal: Träffpunkt Laurentiigatan 18.
- Måndagen den 17 oktober
Kl. 19.00
- ”Släktforskning mer än kyrkböckerna. Vad rättsliga arkiv kan avslöja”.**
Föredrag av Kjell Åke Modéer.
Lokal: Träffpunkt Laurentiigatan 18.
- Lördagen den 12 november
- Arkivens dag.** Program ej fastställt.
- Måndagen den 21 november
kl. 19.00
- ”Oäkta barn”**
Föredrag av Niklas Hertzman.
Lokal: Träffpunkt Laurentiigatan 18.

Torsdagar på Arkivcentrum Syd, Porfyrvägen 20, Lund, kl. 09.00 – 12.00
träffas vår styrelsemedlem Ingemar Åkesson, som då också tjänstgör som *jourhavande släktforskare*. Om Ingemar är ledig finns alltid någon annan från vår förening på plats för att hjälpa er i forskarsalen.

Välkomna !